

Міністерство освіти і науки України
Український державний
університет
імені Михайла Драгоманова
Педагогічний факультет
Кафедра образотворчого мистецтва

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (СИЛАБУС)
ОСНОВИ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА

Відомості про викладача

© ст. вик. Шалварова Катерина Станіславівна

Профіль викладача

<http://bit.ly/3YWYyDS>

e-mail

k.s.shalvarova@npu.edu.ua

Курс в Moodle:

1. ОСНОВНА МЕТА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Мета нашого курсу:

- ✓ ознайомити вас з традиціями українського народного мистецтва, його давніми видами, засобами виразності та навчити створювати сучасні та оригінальні за художнім рішенням декоративні композиції;
- ✓ збагатити ваш практичний досвід художника в процесі опанування широким спектром різних за своїми властивостями і структурою матеріалів, самобутніх технік і технологій створення прикладних декоративних виробів;
- ✓ стимулювати ваше образне, креативне та конструктивне мислення у процесі практичного втілення в декоративних творах оригінальних авторських ідей;
- ✓ створити умови для застосування набутих вами знань та умінь з образотворення в процесі виготовлення авторських декоративних творів, що дасть перевагу на ринку праці.

В процесі навчання ми з вами будемо досліджувати:

- ✓ морфологію декоративно-ужиткового мистецтва, його багатство матеріалів, формотворчих і декорувальних технік та засобів виразності, що перетворюють побутові предмети в арт-об'єкти;
- ✓ поєднання етнографії, цифрових технологій та сучасних матеріалів для створення оригінальних візуальних образів;
- ✓ як професійні знання і навички в галузі мистецтвознавства, композиції, колористики, образності тощо, у поєднанні з традиційною технологією по обробці і декоруванню виробу стають основоположними у створенні виразного і сучасного мистецького твору;
- ✓ як специфічна мова декоративного мистецтва дає можливість створювати вироби високої художньої виразності, що естетично впливають на людину та на її емоційний стан.

Ми розширимо ваш практичний досвід художника у процесі вирішення наступних завдань:

- ✓ пошук оригінального візуального художнього образу в процесі створення композицій у техніці витинання з паперу;
- ✓ практичне вивчення традиційних прийомів декорування великодніх яєць та використання різноманітних матеріалів та технік для їх декору в процесі виготовлення творчого проекту;
- ✓ створення авторської композиції у традиційному українському розписі (на вибір): петриківському, самчиківському, косівському або яворівському;
- ✓ практичне ознайомлення з техніками малярства на склі та з сучасними матеріалами в процесі виконання авторської композиції на площині та в об'ємі.

Ми прагнемо створити особливу творчу зону, де народжуватимуться цікаві ідеї і проекти, де кожен може виражати себе через креативні творчі рішення, відкривати двері для інновацій. Тільки активне і свідоме занурення у творчий процес долає інертність мислення, розвиває індивідуальність кожного здобувача вищої освіти, і тоді, декоративна творчість надасть надзвичайного досвіду, що може стати джерелом натхнення, власним захопленням, або основою самостійної професійної діяльності, забезпечуючи мобільність та конкурентоспроможність в сучасних умовах життя.

2. МІСЦЕ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Освітній рівень	бакалавр
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Освітня програма	«Образотворче мистецтво»
Шифр освітнього компонента	ВВ02.02
Семестр навчання	6 семестр

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР01. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПР02. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПР06. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПР08. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПР09. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПР11. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, педагогічної та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним умовам для якісного виконання роботи.

ПР16. Володіти фаховою термінологією і методикою образотворчого мистецтва.

ПР17. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

4. КОРОТКИЙ ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Витинанка – від традицій до сучасного образу творення.	2
1.1. Історія виникнення і сучасне використання витинанок. Типологія витинанок за призначенням, тематикою та виконанням зображення.. Сучасна авторська витинанка.	
1.2. Пошук оригінального візуального художнього образу в процесі виконання композиції у техніці складної складеної витинанки.	
2. Мистецтво писанкарства. Легенди, символіка, регіональні відмінності орнаментики і кольорового вирішення писанок. Традиційні технології розпису та сучасні прийоми декорування яєць.	2
2.1. Практичне вивчення традиційного декорування великодніх яєць: матеріали, інструменти, техніки і прийоми декору поверхні.	

2.2. Використання різноманітних матеріалів та технік для декору в процесі виготовлення декоративних яєць – традиційних та сучасних.	
3. Історико-технологічні особливості українських декоративних розписів.	2
3.1. Символізм, знаковість, засоби виразності, стилістика виконання українських декоративних розписів. Створення виразного емоційного художнього образу.	
3.2. Робота над авторським декоративним панно у стилістиці традиційного українського розпису: ідея, композиція, колористика.	
4. Малярство на склі і його давні мистецькі традиції.	2
4.1. Історія виникнення, типологія, техніки традиційні та сучасні.	
4.2. Практичне ознайомлення з технологією малювання на склі в процесі виконання авторських композицій на площині та в об'ємі.	
ПРАКТИЧНА РОБОТА	
1. Розробити ідею та авторське художнє вирішення тематичних витинанок. Виготовити композиції у техніці простої та складної складеної витинанки.	15
2. Композиційне вирішення творчого проекту з використанням якомога ширшого арсеналу технік та технологій декорування яєць.	15
3. Створення авторського панно в стилістиці українського народного розпису (на вибір): петриківському, самчиківському, косівському або яворівському.	15
4. Створення авторських композицій у техніці розпису на склі на площині і на об'ємному предметі. Матеріали на вибір.	15

5. ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО КОМПОНЕНТА

Рік і семестр навчання	3, VI семестр
Кількість кредитів	6
Загальна кількість годин	180
Лекційні заняття	-
Практичні заняття	68
Самостійна робота	112

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Практико-орієнтоване персоніфіковане викладання, навчально-творчі завдання, творчий проект.

ФОРМИ НАВЧАННЯ

Практикум з елементами пояснень-візуалізацій.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання продуктів творчої діяльності.

7. ПОЛІТИКА КУРСУ

1. Практичні заняття проходять у невимушеній творчій атмосфері, де заохочується вільне спілкування в межах теми, діалог з викладачем при уточненні та формуванні задуму, обговоренні етапів роботи над проектом та оцінці результатів навчальної і творчої роботи.
2. Поважайте своїх одногрупників, допоможіть створити сприятливе для навчання середовище, що означає – не запізнюватися, вимикати мобільні телефони, уважно слухати

та завжди брати активну участь у навчальній та творчій діяльності. Ми заохочуємо студентів обговорювати досліджувані проблеми. Дискусії є вкрай бажаними.

3. В процесі вивчення нового матеріалу допускається конспектування, фотографування зразків робіт, кадрів відео презентацій, але забороняється відео зйомка та аудіо запис повідомлень викладача.
4. В інтересах усіх учасників курсу наполегливо рекомендується, щоб результати практичної роботи були надані у визначений термін або раніше. Поточні завдання не розглядаються після останнього дня практичних. Зверніть увагу, що роботи, представлені із запізненням, можуть бути не зараховані і виникне борг.
5. Якщо у вас виникають труднощі з виконанням завдання, приходьте на консультації, або використовуйте можливості дистанційного консультування. Просимо зважати на те, що вихідні дні (субота і неділя) не враховуються у дедлайнах виконання робіт, консультацій і запитів до викладача; завдання і запити, надіслані у ці дні студентами, можуть залишатися без відповіді на вище наведеній підставі.
6. Практична підготовка є основним видом вашої навчальної роботи, що сприяє оволодінню вами композиційними прийомами проектування авторської листівки, активному вдосконаленню художніх навичок і умінь, стимулюванню дослідницького й творчого інтересу, генеруванню оригінальних художніх ідей, важливих для створення високоякісних авторських творів. Важливо, щоби ви активно вдосконалювалися, адже найефективніший спосіб стати кращим художником – створити, виправити, а потім створити наново.
7. Якщо у вас виникатимуть питання щодо оцінки або бажання оскаржити її, коректним буде запитати про це протягом дня після її отримання. Виявлення, запобігання і врегулювання конфліктів регулюється Положенням про врегулювання конфліктів у НПУ імені М.П.Драгоманова <https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-vrehuliuvannia-konfliktiv-v-udu-imeni-mykhaila-drahomanova>
8. Ми підтримуємо найвищі стандарти академічної доброчесності, отже, неприпустимими є списування, копіювання робіт інших студентів/художників, плагіат, обман та інші види шахрайства. Ми можемо навчатися в інших, проте завжди несемо індивідуальну відповідальність за власну роботу і розуміння матеріалу. Будь-який студент, що представляє роботу, взятую з інших джерел, винний у плагіаті. Етичні принципи академічного навчання в університеті реалізуються згідно Положення про академічну доброчесність <https://udu.edu.ua/universytet/prozoryi-universytet#polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-v-udu>.
9. Створення навчального авторського твору мистецтва враховує і його презентацію під час оцінювання. Публічний показ вашої творчої роботи буде невід'ємною частиною курсу, і ми створюємо її з метою, щоб, як мінімум, наші проекти були представлені на інстаграм сторінці кафедри https://www.instagram.com/art_dragomanov або в арт галереї Університету; і якщо ви не готові до відчуження майнових прав на свій твір (ст.12.2., ст. 16 Закону України «Про авторське право і суміжні права», 1994), прохання не представляти його на екзаменаційному перегляді. Відповідально та етично взаємодійте зі штучним інтелектом, критично оцінюйте результати, отримані за його допомогою. Використання штучного інтелекту має бути обов'язково зазначеним.
10. Не бійтеся помилятися. Хоча ми, звичайно, будемо оцінювати ваші навчальні результати, але ми ніколи не будемо судити про вас, ваш інтелект і ваші здібності.

8. ОСНОВНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

1. Кириченко М.А. Український народний декоративний розпис. К., Знання-Прес. 2006.
-

2. Селівачов. М. Лексикон української орнаментики. К., Редакція вісника «АНТ». 2009.
3. Плазовська Л.В. Декоративно-прикладне мистецтво в практиці вчителя образотворчого мистецтва. К., 2010.
4. Резніченко М.І. Основи вжиткової творчості і методика викладання. Тернопіль, 2011.
5. Інформаційні ресурси <https://vseosvita.ua/library/vitinanki-klasifikacia-vitananok-vigotovlenna-vitinanki-metelik-6447.html>
6. Інформаційні ресурси <https://esu.com.ua/article-65619>
7. Інформаційні ресурси <https://surl.li/enprnk>
8. Інформаційні ресурси <https://surl.li/rdbeyc>
9. Інформаційні ресурси <https://surl.li/zdhhzq>
10. Візуальні ресурси платформи Pinterest <https://www.pinterest.com>

9. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здійснюється згідно Порядку контролю якості знань студентів УДУ імені Михайла Драгоманова <https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-poriadok-kontroliu-iaкости-znan-studentiv-udu-imeni-mykhaila-drahomanova>

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

1. Дві тематичні композиції в техніці витинанки.	25
2. Композиційне вирішення творчого проекту з декорованих яєць.	25
3. Авторське панно в стилістиці українського народного розпису.	25
4. Дві авторські композиції у техніці розпису на склі.	25
Поточний рейтинговий бал - залік	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	5 балів	4 бали	3 бали	0 балів
Змістова повнота й оригінальність арт-проекту 33,3%	Ідея арт-проекту повністю відповідає змісту завдання, є художньо виразною та цілісною, самостійною й завершеною	Ідея арт-проекту в основному відповідає змісту завдання, є достатньо виразною та завершеною, містить елементи оригінальності	Ідея арт-проекту частково відповідає змісту завдання, є маловиразною й недостатньо завершеною, заснованою, на існуючих зразках	Ідея арт-проекту не відповідає змісту завдання або є невиразною та шаблонною
Образотворча грамотність арт-проекту 33,3%	Студент доцільно застосовує закони і прийоми композиції (єдність, контраст, баланс, рух, домінанта, ритм тощо), колірні гармонії, різні прикладні техніки, досягаючи виразності художнього образу	Студент частково застосовує закони і прийоми композиції (єдність, контраст, баланс, рух, домінанта, ритм тощо), колірні гармонії, різні прикладні техніки, частково досягаючи виразності художнього образу	Студент застосовує закони і прийоми композиції, колірні гармонії та використовує різні прикладні техніки на елементарному рівні з порушенням балансу художніх змісту й форми	Студент ігнорує закони і прийоми композиції, колірні гармонії, потенціал різних прикладних технік
Художня репрезентація 33,3%	Студент демонструє прикладну майстерність, високу культуру художньої репрезентації результату, повний контроль за технологічним процесом	Студент на належному рівні демонструє прикладну майстерність, поодинокі моменти порушення культури художньої репрезентації не впливають на загальне художнє враження	Студент слабо володіє прикладною майстерністю, численні порушення культури художньої репрезентації та недостатній контроль за технологічними процесами заважають художньому сприйманню	Студент не володіє прикладними техніками, культурою художньої репрезентації та контролем за технологічним процесом

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	ВІДМІННО	

80-89	B	добре	зараховано
70-79	C		
65-69	D	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва, протокол №__ від 2024 р.